

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

8 Vtrum priuilegiatus vti possit suo priuilegio aduersus pariter
priuilegiatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

est in tuo, ac in alieno territorio, sed ab obligatione illius legis exemptus es virtute privilegij: ergo ubique exemptus es. Et confirmo. In lege communi, & generali non dispensat Episcopus, nisi ex commissione Pontificis: sed si Pontifex dispensat, valet dispensatio, & privilegium pro omni loco. Ergo etiam valet, quando dispensat Episcopus. Quia ratione dicitur communiter Doctores dispensatum ad plura beneficia à legato Sedis Apostolicæ, posse vbi libet ea retinere, & accipere, quia nomine Pontificis dispensatio in iure communi facta est: & ita docet Suarez libro 8. cap. 26. à num. 15. & seqq. Salas disp. 17. sect. 10. Bonacina disp. 1. qu. 3. punct. 6. num. 4. Sanchez l. 8. de matrim. disp. 31. num. 17. Azor lib. 5. cap. 23. quæst. 6. & alij plures ab eisdem relati.

7 Sed obicitur primò. Si ea, quæ sunt prohibita iure communi, specialiter etiam constitutione, & mandato superioris illius loci prohibentur, privilegium te liberare non poterit ab illorum obligatione: ergo neque liberat, quando solum iure communi sunt prohibita. Probo consequentiam, quia prohibitio specialis non addit specialem obligationem; aliàs grauius delinquerent subditi, quoties à pluribus superioribus illis materia prohiberetur. Secundo Episcopus illius loci tibi prohibere potest vsum privilegij à tuo Episcopo concessi: quia constitutio illius, & mandata illius Episcopi, vbi relides, obligaris, sicut ceteri commorantes. Item si est privilegium de non ieiunando diebus prohibitis ab Ecclesia, potest tibi impetare ieiunium, cui præcepto debes obedire. Ergo signum est privilegij non integrè liberatum te esse à præcepto. Tertio ideo teneris seruare statuta, & leges loci, quia transis; quia per habitationem etiam transiens factus es pars illius loci, & est inconueniens, quod pars discorret à toto, sed eadem ratio, imò efficacior militat in lege vniuersali. Ergo. Quarto ideo privilegium tui Episcopi non ieiunandi, non te eximit à constitutione, & lege ieiunij alterius Episcopi, quia est diuersa lex, & diuersa obligatio ab ea, à qua dispensationem obtinisti: sed lex communis, & generalis, est physice vna, & eadem in omni loco videatur esse: at moraliter, & secundum obligationem, in quolibet loco distincta est, quod ex eo sufficienter constat, quia abrogari potest consuetudine in vno loco perseverando in alio. Ergo licet tuus Episcopus tibi privilegium concesserit in lege communi, non inde infertur in omni illius obligatione concessisse, sed solum in obligatione sui territorij. Ergo obligatio alterius territorij, qua transis, te ligat.

8 Verum etiam hæc argumenta, & præcipue quartum satis probabilem reddant sententiam affirmantem privilegium à tuo Episcopo concessum non te liberare ab obligatione legis communis quantum in alio Episcopatu commoraris: nihilominus, quia contractum est communiter receptum, ideo retinendum est. Quare ad primum dicimus prohibitionem factam per statutum speciale, non addere supra communem legem specialem obligationem in his, qui lege communi ligantur; quousque illi privilegium manifestes, quia ad manifestationem te obligare potest. sic Suarez illo cap. 26. num. 17. Ex quo fit, si licentiam habeas celebrandi, administrandi sacramenta, eligendi Confessorem, comedendi carnes diebus prohibitis, &c. debere Episcopum examinato privilegio tibi liberatum vsum relinquere.

Ad secundum nego Episcopum illius loci, in quo transeunt relides, ubi impedire posse vsum privilegij à tuo Episcopo concessi, nisi ex subreptione arguatur, acque impetare ieiunium, quo iam exemptus es, nisi aliquam specialem, & honestam causam habeat: poterit tamen tibi impedire vsum privilegij, quousque illi privilegium manifestes, quia ad manifestationem te obligare potest. sic Suarez illo cap. 26. num. 17. Ex quo fit, si licentiam habeas celebrandi, administrandi sacramenta, eligendi Confessorem, comedendi carnes diebus prohibitis, &c. debere Episcopum examinato privilegio tibi liberatum vsum relinquere.

Ad tertium concedo ideo forenses obligari constitutionibus loci, qua transit, quia est factus pars illius, & non habet privilegium exemptionis ab illorum obligatione: quia ab obligatione legis communis habet privilegium exemptionis, ideo lege communi non tenetur.

Ad quartum concedo te obligari lege, & constitutione municipalibus, quia est diuersa lex à diuerso legislatore proveniens, à quo non habes exemptionem: at non obligaris lege communi, quia esto in diuersis locis habeat distinctam obligationem, ab omnibus illis exemptus es per privilegium concessum ab ipso legislatore, nomine enim ipsius tuus immediatus Prælati privilegium, & dispensationem concessit: & cum dispensatio fuerit facta absolute, pro omnibus locis debet intelligi.

PUNCTUM VII.

Utrum privilegiatus teneatur suo privilegio vti.

- 1 Nemo tenetur speciali privilegio vti.
- 2 Excepitur, nisi per privilegium legi subiciatur, cum antea subiectus non esset.

3 Explicatur supradicta limitatio.

1 Resolutio communis est neminem teneat suo speciali privilegio vti, cap. si de terra, de privilegiis. quod enim in fauorem alicuius factum est, non debet in grauum eius retorqueti, ex regul. 61. de regul. iur. in 6. Neque contra hanc resolutionem obstat, quod clericus debeat vti privilegio fori, & canonis, si casus occurrerit, quia non cogitur vti privilegio sibi specialiter concessio, sed privilegio concessio statui clericali: & cum ipse statum clericalem à se abdicare non possit, neque etiam privilegium poterit abdicare.

2 Aliqui limitant supradictam resolutionem, dummodo per privilegium non fiat actus licitus, qui antea illicitus erat, & legi subiciatur: nam in huiusmodi casu tenetur privilegiatus suo privilegio vti. Exemplum adhibent in præcepto audiendi Missam tempore interdicti, quo ratione interdicti excusatur: at si privilegium habeas audiendi Missam tempore interdicti, illam audire tenentis. Ecce qua ratione privilegio vti cogeris: sic Bonacina disp. 1. quæst. 2. punct. 4. fin. Idem est in coniuge votum castitatis habente, qui ob matrimonij ius tenetur reddere debitum petenti: at si alter coniux adulterium commiserit, iam ratione illius excusatur à redditione, & non solum excusatur, sed neque potest reddere, quia tunc votum castitatis seruari potest, ut docet Sanchez lib. 9. de matrim. disp. 6. num. 15.

3 Verum, ut rectè notat Suarez lib. 8. de legib. cap. 23. n. 9. circa finem, hæc non est limitatio communis resolutionis, quia obligatio in supradictis casibus non provenit ex privilegio, sed ex voto, aut Ecclesiæ præcepto, nam in illo casu interdicti privilegium tollit interdictum respectu privilegiati: sublato autem interdicto, præceptum Ecclesiæ manet, quo privilegiatus obligatur. Ergo non ex privilegio, sed ex præcepto Ecclesiæ nascitur obligatio. Et idem est in illo coniuge votum castitatis habente, impediebatur enim ab obseruatione voti ob ius alterius coniugis petentis debitum, quo iure priuatur per adulterium, & sic cessat impedimentum, quod coniux innocens habeat seruandi integrè votum, tenetur ergo postea adulterio illud seruare, quæ obligatio non oritur formaliter ex privilegio obtento per adulterium, sed ex voto facto.

PUNCTUM VIII.

Utrum privilegiatus vti possit suo privilegio aduersus pariter privilegiatum?

- 1 Affirmatiuè respondetur.
- 2 Quid dicendum, si in re diuersa alius privilegiatus sit?

1 Conclusio est affirmatiua, & ratio euidens, quia si tuum privilegium æquale est alteri privilegio illo non derogabitur: vti ergo illo poteris, non obstante alterius privilegio. Explico conclusionem. Exemptus es à decimis soluendis, alius item similiter exemptus est, exemptio alterius non potest tuam impedire, & est omnino per accidens, aliàs implicaret simul pluribus idem privilegium exemptionis concedi, si vnus privilegium alterum impedire posset: sic Couar. in reg. passor. 2. p. 5. 2. num. 4. Suarez lib. 8. cap. 23. num. 3.

2 Difficultas ergo solum est, an vti possis tuo privilegio aduersus illum, qui in re non similis, sed diuersa est pariter privilegiatus, v. g. exemptus es à decimis soluendis: alius habet privilegium accipiendi decimas à quocunque, in suo territorio existit. Item habes privilegium, ne ob debita possis vinculis alligari, alius vero habet privilegium comprehendendi quemlibet sibi debitorem, poteritne vti tuo privilegio: nam si illo vteris, iam tuum privilegium superius est alio, siquidem præualeat aduersus illum.

Dicendum ergo est in supradicto casu te vti posse tuo privilegio, nisi per privilegium alterius sit specialiter derogatum, quia cum tuum privilegium sit speciale, & aliud sit generale, speciale præualeat: quia generi derogatur per speciem, ex reg. 34. de reg. iur. 6. Neque obinde fit tuum privilegium præualeat aduersus aliud generale, quia in generali subintelliguntur excepti privilegiati specialiter: sicut in omni lege generali subintelliguntur excepti qui privilegium exemptionis habuerint: & ita non sunt privilegia formaliter contraria, licet videantur esse, sed vnus est generale, & aliud speciale, non specialiter oppositum generali, sed ab illo exceptum, & ita tradit Eman. Rodriq. tom. 1. qq. regul. quæst. 9. artic. 11. vbi duplici exemplo conclusionem illustrat, quæ ibi videri possunt, & tradit optime Salas disp. 17. sect. 14. sub num. 74. Quod si privilegia reperiantur contraria, neque aliqua via appareat, quomodo in concordiam reduci possint, ut vtrunque valeat, tunc examinandum est, quod sit antiquius, vel ab alicui Prælato concessum, & illud iudicandum est præuolare: aliud verò illi contrarium cessare. sic Suarez lib. 8. cap. 23. num. 5. & 6. Ex quo colligit Emanuel Rodriguez suprad. Si aliquid monasterium adificatum privilegio gaudeat, ne aliud intra ceteras cannas adificetur, & alteri sit concessum intra cannas illas adificari, nisi supradicto privilegio derogetur

tar, non censetur habere privilegium aduersus monasterium...

PUNCTUM IX.

Qua ratione privilegium interpretandum sit.

- 1 Privilegium verbis clari concessum interpretatione non indiget...
2 Privilegium derogans iuri communi...
3 In privilegio interpretatione seruanda est verborum proprietas...

Alia sunt, in quibus Doctores conueniunt. Primò, Doctores conueniunt, si privilegium feratur verbis clari...

Deinde duplex est privilegium, aliud dicitur derogans iuri communi...

Item in privilegij interpretatione seruanda est verborum proprietas quoad fieri possit...

Hæc autem proprietas verborum attendenda est penes vltim, & stylum concedentis...

concessa ad augendum numerum, etiam redditus crescant, quia minueri non significat proprie augere...

Rursus nunquam est facienda interpretatio privilegij ita strictè, vt reddat privilegium inutile...

PUNCTUM X.

Quod privilegium late, vel strictè interpretandum sit.

- 1 Privilegium in nullius præiudicium cedens late est interpretandum.
2 Privilegium derogans iuri communi regulariter est strictè interpretandum.
3 Explicatur exemplis.
4 An extendatur hæc doctrina ad privilegium derogans statuto, vel consuetudini speciali.
5 Limitatur doctrina in privilegio cedente in fauorem religionis vel pia causa.
6 Item in privilegio inserto in iure communi.
7 Item in privilegio ex certa scientia concessio.
8 Privilegium derogans alterius iuri strictè interpretandum est.
9 Privilegium derogans iuri communi, an debeat continere clausulam derogatoriam expresse?
10 Limitatur doctrina, dummodo ius commune privilegia non resistat.
11 Derogans iuri alterius debet habere clausulam expresse derogatoriam.

Primo. Privilegium, quod in nullius præiudicium cedens late est interpretandum, ex e. polim, de verborum significat. tum quia est purum beneficium...

DE ASTRONOMIA PALACIO TOM. II. LIB. II. F. 110.